Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра економіки і підприємництва

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	***Другий (магістерський)***
Галузь знань	*05 Соціальні та поведінкові науки*
Спеціальність	*051 Економіка*
Освітня програма	*Економіка бізнес-підприємства,*
Статус дисципліни	*Обов'язкова*
Форма навчання	*очна(денна)/заочна/дистанційна*
Рік підготовки, семестр	*І курс, зимовий семестр*
Обсяг дисципліни	*2 кредитів (60 год)*
Семестровий контроль/ контрольні заходи	*Залік*
Розклад занять	*rozklad.kpi.ua*
Мова викладання	*Українська*
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: *к.е.н, доц. Шашина Марина Володимирівна, 0672463507; Шашина Марина Володимирівна; shashyna.marina@gmail.com*
Розміщення курсу	Campus

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Метою *навчальної дисципліни* ***є формування*** *у студентів ряду* ***компетентностей:***
ЗДАТНІСТЬ: *застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю; збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань; застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.*

Після засвоєння навчальної дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:
ЗНАННЯ: сучасних методів наукового дослідження, основ наукового пізнання; організаційних форм наукових комунікацій та технологій підготовки публічної презентації результатів науково-дослідної роботи; принципів організації та проведення науково-дослідної та інноваційної діяльності; методики вибору та використання інструментарію для наукового аналізу одержаних результатів дослідження та оцінювання їх достовірності.
ВМІННЯ: - застосовувати сучасні інформаційні технології у соціально-економічних дослідженнях; формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.

Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки наявні з дисципліною «Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації».

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Наука як продуктивна сила

Тема 2. Формування ученого як особистості і організація його праці

Тема 3. Організація наукового дослідження

Тема 4. Основи методології наукових досліджень в економіці

Тема 5. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження в економіці

Тема 6. Інформаційна база наукових досліджень в економіці

Тема 7. Методика наукових досліджень

Тема 8. Методика оформлення наукової роботи

Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2019, 429 с.

2. Оспіщев В.І., Кривошеев В.В. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. К.: Знання, 2013. 255с.

3. Антошкіна Л.І., Стеченко Д.М. Методологія економічних досліджень: підручник. К.: Знання, 2015. 311 с.

2 Додаткова:

4. Глухарєв, С. М. Конспект лекцій з курсу «Методологія наукових досліджень».Х.: ХНАМГ, 2012. 112 с.

5. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. Л.: Світ, 2001. 415 с.

Навчальний контент

2. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ п/п	Теми лекції та перелік основних питань
1	**Наука як продуктивна сила** Предмет і сутність науки та її головна функція. Наука як динамічна система знань. Сучасна система наукових знань. Поглиблення інтеграції суспільних, природничих і технічних наук. Вимоги дисциплінарних досліджень. **Базова література:** [1, с. 38-68]; [2, с. 36 - 57]; [3, с. 9-19; 36-53] **Додаткова література:** 4

2	**Формування особистості вченого та організація наукового дослідження** Формальні риси наукового працівника. Організація розумової праці. Особливості наукової праці. Суть і основні етапи організації наукових економічних досліджень. Етапи наукових досліджень. Вибір проблеми і теми дослідження. Дослідницька робота як особливий вид діяльності. Етапи вибору проблеми (теми) та його основні вихідні документи. Вимоги (критерії), що ставляться до теми дослідження. Визначення мети і задач наукового дослідження. Формулювання проблеми. Розробка структури проблеми (конкретизація проблеми дослідження). Суть конкретизації. Послідовність конкретизації. Вивчення історичного аспекту проблеми. Попередній план та складання графіку роботи. План змісту роботи. **Завдання на СРС:** Вибір проблеми і теми дослідження. Розробка структури проблеми (конкретизація проблеми дослідження). Попередній план та складання графіку роботи. План змісту роботи. **Базова література:** [1, с.181 – 208]; [2, с.106 -122]; [3, с.25-36; 57-71] **Додаткова література:** 4, 5
3	**Основи методології наукових досліджень та загальнонаукові і емпіричні методи дослідження в економіці** Суть теорії і методології наукових досліджень. Основні підходи до визначення суті теорії: гносеологічний, логічний, методологічний. Гіпотеза в науковому дослідженні та стадії її розвитку. Умови, за яких гіпотеза переконлива. Структура теорії. Два рівні пізнання методології наукових досліджень: емпіричний і теоретичний. Загальна і часткова методологія науки. Об’єкт і предмет наукового дослідження. Критерії відбору факторів, які впливають на дослідження об’єкту. Загальнонаукові методи в теоретичних і емпіричних дослідженнях. Класифікація наукових методів дослідження. **Завдання на СРС:** Визначити предмет та об’єкт дослідження відповідно до теми магістерської дисертації. **Базова література:** [1, с. 209 - 269]; [2, с.70 – 83]; [3, с.112 – 190] **Додаткова література:** 4, 5
4	**Інформаційна база наукових досліджень в економіці** Суть і роль інформації в наукових дослідженнях в економіці. Критерії, за якими визначається якість інформації в науковому дослідженні. Роль інформаційної бази в створенні гіпотези наукового дослідження. Основні види інформації: технічна, змістовна. Інформація як відображення різноманіття. Цілі науково-інформаційної діяльності. Види джерел і методологічна база наукових досліджень. Наукові документи і їх класифікація. Основні принципи і правила реферування. Анотація. Тезис. Резюме. Рецензія. Значення форми при виборі методики наукового дослідження. **Завдання на СРС:** Розробка робочої гіпотези. Збір інформаційного матеріалу в процесі роботи з літературними джерелами над проблемою магістерської дисертації. **Базова література:** [1, с.282 – 302]; [3, с. 78 – 88] **Додаткова література:** 5
5	**Методика оформлення наукової роботи** Загальні вимоги до роботи над текстом. Вимоги до структури, змісту і цілісності роботи. Визначення загального обсягу роботи та її окремих частин.. Логічність і послідовність у викладі тексту роботи. Правила оформлення результатів наукових досліджень. Етика

	проведення досліджень. **Базова література:** [1, с. 343 – 363]; [2, с. 170 – 191]; [3, с. 262 – 268]. **Додаткова література:** 5

№ з/п	Теми практичних заняття
1	Проблеми наукового дослідження
2	Система підготовки наукових кадрів в Україні та організація науково-дослідної діяльності
3	Презентування наукового обґрунтування обраної теми магістерської дисертації та її змісту
4	Формування гіпотези наукового дослідження
5	Формування методичної основи наукового дослідження
6	Написання рецензії на автореферат за темою магістерської дисертації
7	Методика написання тез та статті за темою наукового дослідження Правила оформлення результатів наукових досліджень.
8	Правила оформлення результатів наукових досліджень у вигляді магістерської дисертації

3. Самостійна робота студента/аспіранта

Самостійна робота передбачає написання тез конференції та наукової статті за темою магістерського дослідження.

Політика та контроль

4. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. *Відвідування лекційних занять та практичних є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються, але вагома частина рейтингу студента формується через активну участь на лекціях та написання тез і наукової статті*

Пропущені контрольні заходи. *Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, студент, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію.*

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. *Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.*

Академічна доброчесність*. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code.*

Позааудиторні заняття. *В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням студента передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах тощо.*

5. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:
– виконання та захист практичних завдань (8 практичних занять);
– заохочувальні бали за підготовлені тези за темою магістерської роботи
– заохочувальні бали за підготовлену статтю за темою магістерської дисертації;
– заохочувальні бали за відвідування лекцій (5 лекційних занять).
2. Критерії нарахування балів.
2.1. Практичні завдання оцінюються в 5 бали кожний за такими критеріями:
- за якісне виконання без помилок – 5 бали;
- за якісне виконання, але з недоліками – 3 -4 бали;

- за несвоєчасну здачу – 2 бали.
– не виконано – 0 балів.

2.2. Підготовка тез оцінюється в 15 балів за такими критеріями:
– творчий підхід – 12-15 балів;
– з певними недоліками – 8-11 балів;
– невчасно подані з певними недоліками – 5-7 балів;
– не виконано – 0 балів.

2.3. Підготована наукова стаття оцінюється в 40 балів за такими критеріями:
–творчий підхід до розкриття проблеми та вчасне подання у науковий журнал– 40-36 балів;
– глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція – 35-30 балів;
– обґрунтоване розкриття проблеми з певними недоліками – 29-24 бали;
–завдання не виконане – 0 балів.

За кожний тиждень затримки із поданням роботи нараховуються штрафні –2 бали (усього не більше – 8 балів).

2.4. Відвідування лекцій оцінюється в 1 бал за такими критеріями:

Відвідування лекцій оцінюється в 1 бал за такими критеріями:
– активна творча робота – 1 бал;
– плідна робота – 0,5 балів;
– пасивна робота– 0 балів.

2.5. Залікова контрольна робота оцінюється в 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається із п’яти питань.

Кожне питання оцінюється у 20 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації), надані відповідні розв’язання та особистий погляд – 20..18 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності – 17..15 балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки – 14..12 балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів.

3. Умовою першої атестації є отримання не менше 20 балів. Умовою другої атестації – отримання не менше 45 балів.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової таблиці згідно з таблицею (п. 6). Якщо сума балів менша за 60, але більша 40 балів, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів, отримана за виконання залікової контрольної роботи переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею (п. 6).

5. Студент, який за семестр отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані за виконання залікової контрольної роботи.

6. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100…95	Відмінно
94…85	Дуже добре
84…75	Добре
74…65	Задовільно
64…60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
не зараховано	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доц. кафедри економіки і підприємництва, д. е. н., доц. Мариною Шашиною

Ухвалено кафедрою (протокол № 17 від 02.06.2021 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 10 від 15.06.2021р.)